Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anŭ 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovu
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 107. Brașovŭ, Sâmbătă, 14 (26) Maiu 1888.

Brașovŭ, 13 Maiu st. v. 1888.

Încordarea între Germania și Francia devine pe di ce merge mai mare.

Diarulŭ bismarkianŭ a pronuntatŭ cuventulŭ de „represalii" și guvernulŭ germanŭ s'a și grăbitŭ a realisa acésta amenințare.

Printr'o ordonanță ministerială publicată în Strassburg se înăspresce controla pașportelorŭ la granița germano-francesă.

Nu e vorba dér de nisce mĕsurĭ severe, ci numai de represalii de soiulŭ celŭ mai blândŭ!

Cu acésta se mângâiă unele foi germane, carĭ nu vorŭ nicĭdecum sĕ credă, că vr'una din cele două puterĭ marĭ rivale ar intenționa în adevĕrŭ resboiulŭ.

Ce are de gândŭ dér principele de Bismark?

Faptŭ este că la granița germano-francesă domnesce o stare de lucrurĭ, care puținŭ se deosibesce de încordarea în timpŭ de rĕsboiu.

Unu culegĕtorŭ de litere germanŭ din orașulŭ Breslau vrea sĕ călĕtorescă în Francia la sora sa bolnavă, are pașaportŭ în regulă și 35 de francĭ banĭ de drumŭ. Autoritatea francesă însĕ nu'lŭ lasă sĕ trecă în Francia.

Póte că acéstă oprire a fostŭ numai o șicană, dér cum vine că din causa acestei singuratice afacerĭ se alarmeză lumea cu luarea de represalii în contra Franciei?

Decă Germania nu voiesce sĕ turbure și mai multŭ raporturile sale cu Francia, carĭ numai bune nu se potŭ numì, decă principele Bismark n'are intențiunea sĕ ațițe pe Francesĭ, atuncĭ a trebuitŭ sĕ urmărească altŭ scopŭ prin mĕsura amintită.

Și acum ni se spune, care ar fi acestŭ scopŭ.

O foia francesă mâhnită amarŭ pe Germanĭ din causa amenințărilorŭ cu represaliile, a observatŭ că nu înțelege de ce Francia sĕ fiă mai puținŭ stăpână în casa sa decâtŭ este stăpână Germania într'o țeră, care nu e a ei, făcendŭ astfelŭ alusiune la Alsația-Lotaringia, pe care Francesii o consideră ca țera lorŭ, răpită.

Gazeta lui Bismarck rĕspunse mâniată memoratei foi francese, că a sositŭ timpulŭ de a-i lămuri pe Francesi despre aceea, că Alsația-Lotaringia este a Germaniei și numai a Germaniei.

Acesta sĕ fiă scopulŭ ordonanței ministeriale publicate în Strassburg.

Guvernulŭ germanŭ, prin înăsprirea controlului la graniță, vrea sĕ constateze, că Alsația-Lotaringia este teritoriu germanŭ, pe care Francesii nu potŭ păși decâtŭ numai cu pașaportŭ vizatŭ de ambasada germană din Paris.

Celŭ ce vrea se credă, că „represalile" germane dela graniță numai acésta țintă o urmărescŭ, póte s'o credă. Noi însĕ nu putemŭ admite, că principele Bismark și-ar închipuì, că pe astă cale va pute familiarisa pe Francesĭ cu idea că provinciile cucerite în anulŭ 1870/1 suntŭ țeră germană.

Mai curendŭ ne vine a crede, că decă n'a voitŭ sĕ ațițe, cancelarulŭ germanŭ a avutŭ scopulŭ mai practicŭ de a tăia prin controlulŭ severŭ alŭ pașportelorŭ firulŭ relațiunilorŭ politice, ce se continuau în secretŭ între Paris și Strassburg.

Dér Germania, care consideră pe Francesĭ ca dușmanii ei declarați, anevoie se va opri la represaliile luate. Planulŭ lui Bismark trebue că merge mai departe.

Și aicĭ e ascunsŭ adevĕratulŭ periculŭ alŭ situațiunei.

Prigonirea limbei românescĭ în Bucovina.

Locuitorii baștinașĭ din Bucovina înființéză școlĭ cu dorința și condițiunea, ca în ele sĕ se cultive și limba lorŭ română. Mai alesŭ așa numiții *mazilĭ* și *rezeșĭ*, carĭ numĕră mulțĭ străbunĭ glorioșĭ în istoria Românilorŭ, dorescŭ cu-o pietate sântă, ca copiii lorŭ sĕ învețe limba strămoșéscă: o dorință acésta, care caracteriséză pe poporulŭ românŭ de pretutindenea.

Organele guvernului bucovinenŭ însĕ, aprópe cu aceeașĭ dușmăniă, ca la noi organele guvernului unguréscŭ, lucréză în contra acestei sânte dorințe a confrațilorŭ noștri din Bucovina, ignorândŭ instrucțiunea română și uneltindŭ contra limbei române.

Spre a proba acésta, ajunge se amintimŭ, după „Revista Politică", unŭ singurŭ casŭ:

Intr'o comună se dusese inspectorulŭ școlilorŭ de districtŭ, însoțitŭ de inspectorulŭ țĕrei, ca se inspecteze o școlă.

După ce cerură dela învĕțătorŭ mai multe informațiunĭ cu privire la obiectele propuse, și după ce aflară, că pe lângă altele învĕțătorulŭ propune și limba română, inspectorii numițĭ rĕspunseră amendoi împreună, că: *limba română nu trebue propusă: pĕcată de a perde timpulŭ cu româna!*"

Acéstă agitațiune anti-română duréză în Bucovina de vre-o 50 de anĭ. Mai înainte lucrulŭ mergea mai în ascunsŭ, acum însĕ se lucréză pe față și în modŭ directŭ. Acestei agitațiunĭ i-a succesŭ pe încetulŭ a reduce limba română la gradulŭ de a 2-a limbă în țeră, ér acum unii veneticĭ au mersŭ și mai departe, voindŭ a reduce limba română la gradulŭ de a 3-a limbă în țeră, așa că mai întâi sĕ fiă limba germană, măcarcă Germanii suntŭ cei mai puținĭ în Bucovina, după ea sĕ urmeză limba rusescă și numai în alŭ treilea locŭ limba românescă.

In fața acestorŭ împrejurărĭ „Revista Politică" cere, cu dreptŭ cuvêntŭ, de-o parte ca representanții consiliului școlarŭ, representanții corporațiunilorŭ autonome, precum și cei din parlamentulŭ centralŭ se céră guvernului sémă pentru ceea ce facŭ organele sale, ér de altă parte ceialalțĭ cetățenĭ românĭ se țină cu tótă energia la drepturile acordate lorŭ prin lege, sĕ urmeze esemplulŭ Polonilorŭ din Galiția, alŭ Boemilorŭ, Slovenilorŭ etc. carĭ încă avură odată sortea poporului românŭ din Bucovina. In direcțiunea acésta „Revista Politică" propune deocamdată următórele:

„1. Comunele românescĭ se întrebuințeze în afacerile lorŭ interne, precum și în corespondențele cu tóte autoritățile publice, numai limba românéscă; se-i siléscă decĭ pe notarii lorŭ se învețe românesce, ér de nu, sĕ le dee drumulŭ ocupândŭ posturile lorŭ cu Românĭ.

2. Inscripțiunile de pe tabelele de prin sate, carĭ astădĭ mai tóte suntŭ nemțescĭ, se fiă românescĭ. Este lucru de rîsŭ, că într'unŭ satŭ, în care nicĭ unŭ sĕteanŭ nu scie nemțesce, tabla de pe podŭ dice: „Das schnelle Fahren ist bei Strafe von 2 fl. verboten." Totŭ așa de bine se putea face acéstă inscripțiune și în limba francesă, englesă, orĭ chinesă; efectulŭ ei ar remâne acelașĭ, adecă nu ar fi înțelésă de cei ce umblă pe podŭ. Totŭ așa și inscripțiunile cele nemțescĭ dela respântiile drumurilorŭ, de pe tabla dela casa comunală, scólă ș. c. l. trebue înlăturate și în loculŭ lorŭ puse inscripțiunĭ românescĭ. Fiindŭ comunele autonome, atĕrnă aceste mĕnunțișurĭ numai dela voința lorŭ. La alte popóre se pune pe acestŭ lucru unŭ prețŭ fórte mare. Croații din Agramŭ indignându-se au spartŭ mai anțĕrțŭ tablele cu inscripții maghiare, pe care le-au fostŭ pus Ungurii. Frumose esemple în privința acesta ne dau și Italienii, Slovenii, Cehii și Polonii din împĕrăția nóstră. Deră ce ne trebuescŭ esemple din țĕrĭ streine? Se ne uitămŭ, ce facŭ celelalte naționalitățĭ la noi acasă! In Suceava locuitorĭ polonĭ nu-s, și totușĭ negustorulŭ și ciobotarulŭ polonŭ pune tablă cu inscripția polonă. Pentru cine? Ce vĕ pasă? Elŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(2)

CEI DOI RIVALĬ.

Intêmplare criminală, trad. de **Petra-Petrescu.**

Dumartin a fostŭ transportatŭ în cetate, în închisóre. Elŭ dicea că nu este vinovatŭ, dér nimenĭ nu-lŭ credea.

In cetate și'n întregŭ ținutulŭ, îndată ce se rĕspândise faima omorului, toțĭ îlŭ țineau vinovatŭ și vocea poporului îșĭ făcuse judecata înainte de a fi adusŭ justiția vre-o hotărîre.

Pertractarea finală judecătorescă s'a decisŭ sĕ se țină în curtea sfatului din Bruxella. Acésta se ținu cu mare pompă, după cum era obiceiu se se facă, când era vorba de îndeplinirea drepturilorŭ și libertățilorŭ vechĭ ale cetățenilorŭ din Țĕrile de josŭ. Aceste drepturĭ și libertățĭ și-le câștigaseră numai de curendŭ, scuturândŭ jugulŭ spaniolŭ, ceea ce i-au costatŭ multe viețĭ de ómenĭ. Intre acestea, instituția ca orașe și ținuturĭ singuratice sĕ'șĭ pótă face dreptate, fără o ingerință mai înaltă, era una din cele mai de căpetenie.

Acusațiunea se basa pe împrejurările, ce le cunóscemŭ, destulŭ de agravante: ura nedumerită a acusatului față cu victima asasinatului, cum și starea lui de totŭ sdrobită.

Când se rădica Dumartin ca sĕ se apere, era în starea celui ce se'necă și'șĭ mai rădică odată manele din undele furióse pentru a se cufunda pe vecii vecilorŭ.

Cuvintele lui au fostŭ cam acestea:

„In diua omorului, dimineța, eșisem la câmpŭ, se vĕdŭ decă au aratŭ slugile mele. Că m'am dusŭ așa de dimineță, s'a întêmplatŭ fiindcă nu durmisem peste nópte; în timpulŭ din urmă nu durmiam nopțĭ întregĭ. Pe câmpŭ am găsit multă neorânduială. Lucrărĭ, carĭ trebuiau de multŭ sĕ fiă gata, nicĭ nu erau începute. Deodată audŭ unŭ gemetŭ durerosŭ venindŭ dinspre drumulŭ mărginașŭ cu moșia mea. Me ducŭ acolo și me cuprinde o grózā. Aflu unŭ omŭ plinŭ de sânge luptându-se cu mórtea. O clipă am statŭ nemișcatŭ, pe urmă m'am reculesŭ, mĕ apropiu de nefericitulŭ, a cărui față, acoperită cu sânge și pămentŭ, nu se putea cunósce. Apucŭ o batistă aruncată lângă rănitŭ, me apropiu de elŭ și me încercŭ sĕ-i oprescŭ sângele, care i-se scurgea din pieptŭ. După aceea mĭ-am luatŭ batista mea, acésta, care zace aici pe masă și care va servi ca dovadă în contra mea, am udat'o în părîulŭ din apropiere, ca se ștergŭ fața nefericitului. Spălându-lŭ recunoscu în elŭ pe vechiulŭ și noulŭ meu rivalŭ, Iacob Wanheelden. Elŭ se uita la mine înspăimântatŭ. Abunăsemă îșĭ gândea că s'a întorsŭ ucigașulŭ ca sĕ-șĭ termine crima fiorósă. Sĕ vorbéscă nu putea. Atuncĭ îmĭ trăsni în capŭ ideea grozavă: decă te vorŭ găsi aicĭ, vorŭ dice că tu eștĭ ucigașulŭ lui. Părăsescŭ îndată loculŭ omorului și fugŭ cătră casă. Numai ajunsŭ acasă bagŭ de semă, că hainele îmĭ suntŭ pătate cu sânge, de cum îngenunchiasem lângă Wanheelden și că batista o uitasemŭ lângă elŭ. Se me reîntorcŭ era prea târdiu. Și de nu te vorŭ mai afla acolo — diceam în mine — batista ta totŭ este acolo. Fiăcare te va crede vinovatŭ. Gândindŭ la acésta, eram sĕ înebunescŭ de frică. Ce sĕ facŭ? Schimbŭ hainele, iau banĭ la mine și începŭ a scrie epistola nesfârșită, care se află în mâna judecătoriei. Celelalte suntŭ cunoscute. Gura mortului e mută. Rogŭ pe bunulŭ Dumnedeu se lumineze mintea judecătorilorŭ, sĕ nu îi lase a aduce o hotărîre, care ar condamna pe unŭ nevinovatŭ."

Dumartin vorbise cu mai multă limpedime și mai multŭ curagiu decum se aștepta dela omulŭ celŭ palidŭ și înfrântŭ. A fostŭ totușĭ o încordare supraomenéscă. Când se puse sĕ șédă, picăturĭ marĭ de sudorĭ îi curgeau pe frunte și capulŭ și-lŭ pleca pe pieptŭ.

Se formula întrebarea despre vinovăția acusatului. Jurații se retraseră. Când reapărură, toțĭ așteptau ca celŭ mai bĕtrânŭ sĕ pronunțe o sentință unanimă de condamnare. Da, l'au declaratŭ vinovatŭ de omorŭ, nu însĕ în unanimitate. Unspredece jurațĭ se pronunțară „că este vinovatŭ", alŭ doispredecelea că „nu este vinovatŭ". Istorisirea acusatului, dicea acesta, că o ține de probabilă, ér dovedile aduse contra lui, nu le află destulŭ de convingetóre.

Unulŭ însĕ n'a putută hotărî. Judecătorii condamnară pe Dumartin la mórte cu securea.

Acéstă sentință se esecută în curendŭ pe piața cea mare din Bruxella. Piața era înțesată de publicŭ, care voia sĕ fiă față la scena din urmă a înfricoșatei drame. „Cocoșu 'ntorsŭ" — așa dicea poporulŭ acum condamnatului — urcă eșafodulŭ clătinându-se, vorbele lui, prin carĭ, pentru ultima óră, mărturisea că nu este vinovatŭ, abia se mai audiră. Căutăturile lui înspăimântate asupra mulțimei și a eșafodului, trădau o frică până la paroxism.

voesce sě afirme esistența sa ca polonŭ în Suceava. Eră la noi Românii — comune întregi — pun table cu inscripții nemțescĭ. Ce voescŭ ele sě afirme prin acesta? Totŭ aceea, ce afirmă și acei Românĭ bucovinenĭ, carĭ îșĭ scriu numele lorŭ leșesce, boinăcesce seu nemțesce, adecă — se fiă cu ertare: Prostia propriă.

3. Tóte scrisorile înaintate de persóne private de naționalitate română cătră autoritățile publice sě se facă numai în limba românéscă. Astfelŭ îi vomŭ aduce pe funcționarĭ la convingerea, că trebue sě cunóscă și limba românéscă, décă le e dragŭ se stea la postulŭ lorŭ.

4. In consiliele comunelorŭ urbane Românii ar trebui sě vorbéscă numai românesce, afirmândŭ astfelŭ esistența elementului românescŭ și prin orașe. Totŭ așa, credemŭ noi, ar trebui sě facă și representanții din consiliulŭ scolarŭ alŭ țěrii, precum și cei de prin celelalte corporațiunĭ, luându-se după esemplulŭ celorlalte naționalitățĭ din Austria.

5. Venimŭ acuma la corporațiunea cea mai însemnată din țéră, la dieta Bucovinei. Odinióră rěsuna și aicea graiulŭ românescŭ, pe când trăia Alexandru și George Hurmuzachi și pe când era deputatŭ și parochulŭ Samuilŭ Andrievicĭ din Ceahorŭ. Astădĭ se aude odată în șese anĭ cuventulŭ „giuruescu" și la deschiderea și închiderea fiăcărei sesiunĭ cuvêntul „sě trăéscă," care rěsună în corŭ ca unŭ ecou la încheierea cuvêntărilorŭ nemțescĭ ale președintelui adunării. Și acesta se intémplă astădĭ, când se dice, că în Bucovina a venitŭ la putere partida națională românéscă. Nu se află nicĭ în una din celelalte provincii ale Austriei o partidă națională, care, fiindŭ în maioritate în parlamentulŭ provincialŭ, sě întrebuințeze în discusiunile sale limba minorității din opozițiă, ér nu limba sa națională. Cumcă acésta este o abnormitate, trebue rě recunóscă și capii noștri politicĭ. Déră vina este a timpurilorŭ trecute, pe când cultivarea limbei românescĭ prin scolile nóstre — și prin casele boerescĭ — era cu totulŭ negligiată. Pe atuncĭ a crescutŭ o generațiune românéscă, care astădŭ nu scie vorbi românesce. Și vorba vechiă dice: Ce nu învețĭ în tinerețe nu scii la bětrânețe. Déră rěulŭ acesta se póte vindeca ușorŭ, décă capii noștri politicĭ vorŭ dori sě-lŭ vindece. Avemŭ o pleiadă de tinerĭ zeloșĭ, talentațĭ și cu cunoscințe vaste, carĭ vorbescŭ și scriu o limbă românéscă classică. Cu aceste elemente active și luminate trebue sě se împrospeteze partida națională. Cu cât mai curêndŭ va face ea acésta, cu atâta mai repede va cresce puterea și vada ei. Atuncĭ se va pute reintroduce și limba românéscă în discusiunile dietei din Cernăuțĭ, un lucru, pe care-l cere imperios demnitatea nóstră națională, *căcĭ poporŭ fără limbă, ca nemulŭ lui Israilŭ, nu voim și nu dorimŭ sě fimŭ.*"

SCIRILE DILEI.

D-lŭ *Teodorŭ F. Negruțŭ*, învěțătorŭ în Mureșŭ-Ludoșŭ, va deschide și în anulŭ acesta unŭ *cursŭ pentru propunerea industriei de casă*, ce se va ține în școla română gr. cat. din Mureșŭ-Ludoșŭ începêndŭ din 15 Iunie și până în 15 Iulie s. n. Se vorŭ propune între altele diferite soiurĭ de împletiturĭ fine din iérbă de mare impodobite cu trestiă sclipiciósă etc. etc. Doritorii de a participa la acestŭ cursŭ vorŭ ave sě plătéscă 7 fl. pentru instrucțiă, 3 fl. pentru procurarea materialelorŭ necesare.

Recomandămŭ acéstă nobilă întreprindere atențiunei învețătorilorŭ românĭ din părțile acelea, ér zelosului învěțătorŭ, d-lui F. Negruțŭ, 'i dorimŭ succesŭ deplinŭ!

***

In adunarea generală ordinară a *Associațiunei din Aradŭ pentru cultura poporului românŭ*, ținută în Aradŭ la 14 Maiu c. sub președinta Ilustrității Sale D-lui Episcopŭ Ioanŭ *Mețianu*, s'a raportatŭ, că averea Associațiunei constă din 2212 fl. 57 cr. banĭ gata și deosebite pretensiunĭ restante la membri. Fața cu anulŭ trecutŭ fondulŭ efectivŭ s'a sporitŭ cu 258 fl., adăugendŭ, că în anulŭ trecutŭ Associațiunea a datŭ la 3 învěțăcei 3 ajutóre de câte 10 fl. S'a hotărîtŭ totodată, ca pe viitorŭ se se dea din fondulŭ acestei Associațiunĭ 4 stipendii de câte 20 fl., anume două din ele pentru tinerĭ carĭ cerceteză școla, ér alte 2 pentru învěțăcei de meseriașĭ.

***

Rectificarea listelorŭ de alegătorĭ dietalĭ pentru anulŭ 1889. — Comisiunea pentru conscrierea alegetorilorŭ însărcinată cu rectificarea listelorŭ și-a începutŭ lucrările ei, care le va continua timpŭ de optŭ dile, în care intervalŭ fiăcare îndreptățitŭ a fi alegětorŭ, care n'a fostŭ indusŭ în listele electorale din anulŭ trecutŭ, póte sě ceră rectificarea, presentându-se între orele 3—5 posmeridiane în localulŭ de dare strada Căldărarilorŭ Nr. 518 b.

Cei ce n'au fostŭ indușĭ în lista trecută sě nu întârdiă dér a cere inscrierea lorŭ.

***

D-lŭ *Dr. Emilŭ Codru* e numitŭ *medicŭ alŭ Sinaci.* D-lŭ Codru șĭ-a facutŭ studiile la Viena și este și specialistŭ în bólele de copii, bóle de piele și sifilis.

***

După cum spunŭ diarele din Bucurescĭ, sěptěmâna acésta s'a făcutŭ la institutulŭ bacteriologicŭ de acolo *prima inoculațiune cu virus rabicŭ preventivŭ*, la unŭ soldatŭ mușcatŭ de unŭ câne turbatŭ, *prin metoda d-lui dr. Babeșŭ*, directorulŭ acelui institutŭ și profesorŭ la facultatea de medicină. Soldatulŭ, căruia 'i s'a făcutŭ acéstă primă inoculare, era forte nepăsătorŭ: elŭ rîdea, pe când medicii erau emoționațĭ, gândindu-se, că nu toțĭ cei inoculațĭ cu virus preventivŭ potŭ scăpa de urmările fatale ale turbării. — Așaderă primulŭ pasŭ este făcutŭ și de aci încolo cei mușcațĭ de cânĭ turbațĭ nu vorŭ mai ave lipsă sě mérgă la Parisŭ, ci numai la Bucurescĭ.

***

Președintele comisiunei interimare din Craiova a adresatŭ unŭ apelŭ cătră Craiovenĭ, prin care le spuse, că regele României șĭ-a esprimatŭ dorința, ca *diferitele municipalitățĭ se nu cheltuiască banii contribuabililorŭ pentru serbarea de 10 Maiu.* De altă parte „Gazeta Săt." este informată, că Regele șĭ-ar fi esprimatŭ dorința sě se cumpere de rêndulŭ acesta mai bine cucuruzu pentru sătenii carĭ ducŭ lipsă de hrană, decâtŭ sě se speseze banii cu paradele prea marĭ ale acestei dile.

***

După spusa diarelorŭ italiane, d-șora *Teodorini* va cânta în viitórea stagiune la Roma, la teatrulŭ „Argentina", sub impresa cunoscutului impresariu Canori.

***

Unŭ academicianŭ ungurŭ a întreprinsŭ o călětoriă în ostulŭ Europei. In Cetinje poposì la *principele Muntenegrului*, sě-lŭ asigure, că Ungurii scriu cu multă simpatiă despre poporulŭ lui și îi recomanda mai alesŭ unŭ capitulŭ din cartea lui Rethy despre originea limbei române. Capitolulŭ i-lŭ va traduce academicianulŭ în franțuzesce și apoi prințulŭ în sêrbesce, sě îlŭ facă cunoscutŭ și țěrei sale. — Décă Hunfalvy s'a păcălitŭ în Viena la congresulŭ orientaliștilorŭ, Rethy póte ave mai multŭ norocŭ la unŭ poporŭ, care abia a ajunsŭ sě priméscă mai deunădĭ primulŭ codice de legĭ....

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

In ședința a X-a a Sinodului s'a încinsŭ o discusiune înfocată asupra cestiunei atinse în raportulŭ generalŭ alŭ Consistorului, care vorbesce de „încordărĭ între membrii bisericei" și de unŭ „spiritŭ de partidă," ce se manifestă „între mirenĭ și preoțĭ" și care este arătatŭ de „pronunțatŭ," încâtŭ, décă nu va înceta, amenință binele și prosperarea bisericei."

Comisiunea de 9 a făcutŭ două propunerĭ: una a majorității și alta a minorității.

Proiectulŭ de conclusŭ alŭ majorității, presentatŭ de d-lŭ dr. Ioanŭ Mihu, și primitŭ de sinodŭ, sună așa:

In considerare, că spiritulŭ de partidŭ, indicatŭ în alinea ultimă a raportului consistorului plenarŭ Nr. 2464 Plen. esistă, și încă într'o měsură îngrijitóre;

în considerare, că acestŭ rěu esistă și se nutresce cu preferință în centru, și încâtŭ efectele lui se manifestă mai multŭ orĭ mai puținŭ și în afară, acésta nu este decâtŭ resultatulŭ rěului esistentŭ și nutritŭ aci în centru:

în considerare, că fețe bisericescĭ în lipsa de respectulŭ datoritŭ capului bisericei, fără a căuta în casulŭ datŭ la forulŭ competentŭ sanarea gravaminelorŭ, ce crede a avea, alérgă la jurnale politice, și acolo conlucrândŭ și ei, tracteză afacerĭ strînsŭ bisericescĭ în modŭ tendențiosŭ cu scopulŭ de a propaga neîncrederea față de capulŭ bisericei și prin acésta a slăbì autoritatea archiereului și a instituțiunilorŭ bisericescĭ atâtŭ înaintea fiilorŭ bisericei înseșĭ, câtŭ și mai cu deosebire înaintea streinilorŭ — Se decide:

1. Sinodulŭ cu adêncă durere ia actŭ de cele constatate mai susŭ, și condamnă pornirile dușmănóse, ce suntŭ puse la cale în viéța socială, și cu deosebire în unele diare contra persónei Escelenției Sale archiepiscopului actualŭ le condamnă cu atâtŭ mai vêrtosŭ, pentru că ele au ajunsŭ până a sgudui pacea internă, și a pune în pericolŭ evidentŭ interesele vitale ale bisericei.

2. Sinodulŭ însărcineză pre organele competente sě aplice tótă rigórea canonică-disciplinară în contra acelorŭ persóne din sînulŭ bisericei, carĭ mediat seu imediatŭ vorŭ încerca sě continue acele pornirĭ reutăciόse, regretândŭ, că acésta nu s'a întêmplatŭ până acuma.

3. Incâtŭ privesce causa disciplinară a protopresbiterului Simeonŭ Popescu, sinodulŭ — fară a întra în meritulŭ causei — ia actŭ de cele cuprinse în nota presidială cu Nr. 1328 888, esprimându-șĭ totodată dorința, ca Escelenția Sa archiepiscopulŭ și metropolitulŭ, încâtŭ va fi posibilŭ, sě evite delegarea altui forŭ streinŭ pentru judecarea în casulŭ presentŭ, și alte asemenea casurĭ, compunêndŭ eventualulŭ forŭ disciplinarŭ din membrii senatului strînsu bisericescŭ, nepreocupatŭ în causă."

Minoritatea prin d-lŭ *Rubinŭ Patița*

Sentința se mai ceti odată, apoi se duse în deplinire.

Trecură anĭ de dile.

Crima istorisită, cu urmările ei, era aprópe ștérsă din amintirea contemporanilorŭ, când apărŭ de nou în discuția dilnică, de astă dată în altă lumină, în adevěrata ei formă.

Seriosŭ și cu pașĭ grăbițĭ, însoțit de unŭ băiatŭ, care suna din când în când unŭ clopoțelŭ, trecea unŭ preotŭ prin stradele Bruxellei, ducêndŭ unui omŭ, ce trăgea sě móră, sânta cuminecătură. In strada regală băiatulŭ deschide ușa casei unui negustorŭ de frunte și intrară amêndoi lăsândŭ în urma lorŭ o mulțime de curioșĭ, carĭ se grămădiră la ușă.

„Ce este, cine móre? se întrebau ómenii.

„Bogatulŭ Tenboosch" — rěspunseră unii — „s'a bolnăvitŭ deodată. Medicii spunŭ, că nu e nicĭ o scăpare".

„Cu elŭ se duce unŭ omŭ evlaviosŭ, bunŭ, care a ajutatŭ multe case sěrace", dicea o femeiă bětrână.

„Dér, étă aicĭ e băiatulŭ preotului, sě'lŭ întrebămŭ pe elŭ!".

Acesta însě nu rěspunse, ci se duse mai departe. Nu peste multŭ se întórse însoțitŭ de unŭ judecătorŭ de frunte din orașŭ. Mulțimea nu mai îndrăsnea se întrebe băiatulŭ, din contră se împrăștiă cu respectŭ.

Intr'una din odăile d'asupra ale fruntașului neguțătorŭ, pe care ómenii îlŭ țineau de prea fericitŭ, zăcea în agoniă Daniel Tenboosch, adesea forte invidiatŭ. Mobilarea casei era strălucită. Mobilele erau din lemnŭ întunecatŭ de Palisandru, cu perine de mătasă roșiă și covórăle marĭ, aduse din Smirna prin corăbii de Antwerpa înădușiau sgomotulŭ pașilorŭ. Patulŭ în care zăcea bolnavulŭ era acoperitŭ cu nisce perdele garnisite cu broderii scumpe de Bruxella.

Presența acestorŭ obiecte scumpe nu mai causa bucuriă proprietarului lorŭ... Căutăturile lui erau ațîntite la viitorulŭ plinŭ de misterii. Simția, că în câteva minute eternitatea îi va cere sufletulŭ: mormêntulŭ, corpulŭ și gândurile ĕră îi alérgă într'unŭ trecutŭ înfricoșatŭ despre care va trebui sě dée sémă în viitorŭ.

Cuvintele, carĭ bětrânulŭ muritorŭ le adresă servitorului lui D-deu și servitorului justiției pămêntene, rěsunau încet și erau întrerupte de resuflărĭ adêncĭ, erau totușĭ pronunțate c'o anumită hotărîre ca de unulŭ care e firmŭ decisŭ a se descărca de ceva care i apasă de multŭ inima.

„Domnilorŭ," dise Tenboosch, „scițĭ prea bine, că de mai mulțĭ anĭ s'a condamnatŭ la mórte unŭ birtașŭ cu numele Henri Dumartin, pentru că ar fi ucisŭ pe unŭ anume Iacob Vanheelden. Unspredece jurațĭ au disŭ că e vinovatŭ, unulŭ a fostŭ de părere contrară. Dumartin muri pe eșafotŭ. Acela unulŭ din jurațĭ am fostŭ eu. Eu nu numai că credeamŭ în nevinovăția nefericitului, dér chiarŭ sciamŭ cine este adevěratulŭ ucigașŭ. Acésta firesce n'am spus'o celorlalțĭ jurațĭ, pentru că ucigașulŭ — eram eu însumĭ."

Cei doi ascultătorĭ se uitau încremenițĭ unulŭ la altulŭ. Credeau că bolnavulŭ aiureză de frigurĭ.

Dér bolnavulŭ continuà:

„In tinerețele mele, după cum scițĭ, eram unŭ marinarŭ sěracŭ. Din Antwerpa m'am suitŭ pe o corabiă a căpitanului Lauriot. Aicĭ mĭ-am începutŭ cariera. Pentru dibăcia și hărnicia mea, pe încetul, am fostŭ înaintatŭ de alŭ doilea pilotŭ. Odată ne aflamŭ într'o călětoriă, a cărei scopŭ era se trecemŭ prin mai multe porturĭ din rěsăritŭ. Dér mai înteiu am trasŭ în portulŭ de Veneția unde descărcarămŭ o parte din ale nóstre, pentru a încărca alte mărfurĭ prețióse.

„Sfĕrșisemŭ aprópe tóte afacerile, când, étă, audimŭ veștĭ rele. Hoțĭ de mare îndrăsnețĭ, numițĭ pirațĭ, se dicea că atacă tóte corăbiile de comerțŭ și că Marea mediterană ar fi nesigură.

„Căpitanulŭ Lauriot hotărî sě nu părăséscă portulŭ de Veneția, până când o corabiă de resboiu venețiană nu va fi împrăștiatŭ pe pirațĭ și până când marea nu va fi sigură. Spre scopulŭ acesta căpitanulŭ îșĭ demisiona totŭ personalulŭ care acușĭ se împrăștia în tóte părțile căutându'șĭ ocupațiune pe alte corăbii. Numai pe mine și pe ânteiulŭ pilotŭ ne oprì ca sě păzimŭ corabia, ca dându-se ocasiune, sě mergemŭ cu ea mai departe. Ânteiulŭ pilotŭ era ca și mine tînĕrŭ, cu numele Jacob Vanheelden. Intr'una din dile, pe când căpitanulŭ nostru se afla în cetate la unŭ banchetŭ datŭ de factoriștii comercianțĭ ai țěrilorŭ de josŭ, Vanheelden îmĭ descopere unŭ planŭ de totŭ blăstĕmatŭ pentru o crimă infernală. Imĭ propuse ca împreună sě ucidemŭ pe căpitanulŭ și proprietarulŭ „Stelei de Brabant," așa se numia corabia. Sě luămŭ în posesiune corabia cu tóte prețiósele ei și sě ne cam mai ducemŭ. M'am înfioratŭ de o faptă atâtŭ de nelegiuită, dér cugetulŭ că mě voiu face bogatŭ, forte bogatŭ, învinse

din comisiune a propusŭ următórea resoluțiune:

„Sinodulŭ archidiecesanŭ constată cu durere, că în archidiecesa nóstră, și anume în centru, esistă o luptă de partide, care amenință interesele bisericei, și care luptă ocupându-se parte din presa nóstră română, deja a degeneratŭ în atacurĭ necuviinciόse îndreptate în contra capului bisericei, și în contra altorŭ fețe bisericescĭ.

Sinodulŭ archidiecesanŭ este de firma convingere, că sub împrejurările date susŭ indigitata luptă póte avea cele mai triste urmărĭ pentru biserică, 'șĭ esprimă speranța, că tóte organele și tóte fețele bisericescĭ, uitându disonanțele trecutului — 'șĭ vorŭ tinde mâna frățesce spre a înainta binele bisericei, și a asigura instituțiunile nóstre constituționale bisericescĭ.

La casŭ, când acéstă speranță nu s'ar împlini, sinodulŭ autorisézĕ pe organele competente de a procede cu tótă rigórea în contra acelorŭ persóne bisericescĭ, carĭ prin continuarea luptei de partidă ar periclita interesele și instituțiunile nóstre bisericescĭ. — Incâtŭ privesce afacerea disciplinară a protopresbiterului Simeonŭ Popescu, sinodulŭ nefiindŭ competente, o remite veneratului Consistoriu și 'șĭ esprimă dorința, ca acéstă afacere sĕ se finaliseze conformŭ legei câtŭ mai curêndŭ."

Față cu propunerile de mai susŭ deputatulu *Diamandi Manole* a făcutŭ propunerea următóre:

Avêndŭ în vedere, că Escelența Sa domnulŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ în cuvêntarea presidială, prin care a deschisŭ actuala sesiune sinodală, ni-a designatŭ ca propagatorĭ a-i spiritului de partidŭ în biserică pe o sémă de ómenĭ unii chiar în funcțiunĭ superióre bisericescĭ, carĭ, conduşĭ fiindŭ de interese personale și de ură nestêmperată, s'au unitŭ cu elemente, care prin graiu viu, și prin diarele lorŭ combatŭ pe Escel. Sa, ca sĕ provóce o rĕsturnătură în biserică;

avêndŭ în vedere, că sinodulŭ nu este chiematŭ a se pronunța în cestiunĭ personale și în afacerĭ, în care ura este luată ca motorŭ;

avêndŭ în vedere, că sinodulŭ nu póte și nu trebue sĕ discute cu diarele politice;

avêndŭ în vedere, că interesele bisericescĭ cerŭ, ca sinodulŭ sĕ fie feritŭ de orĭ și ce discuțiunĭ, cărora fórte lesne li s'ar pute da unŭ caracterŭ politicŭ, se ia următórea resoluțiune.

1. Sinodulŭ nu póte sĕ între în discutarea cestiunilorŭ personale puse în cuvêntarea presidială, în raportulŭ generalŭ alŭ consistorului în afacerea suspendărei d-lui protopopŭ Simeonŭ Popescu, ci se mărginesce a reproba cu tótă asprimea orĭ și ce propagandă făcută în sînulŭ bisericei contra Esc. Sale domnului archiepiscopŭ și metropolitŭ, și pentru orĭ și 'ce rĕsturnare esprimându dorința, ca Es. Sa d-lŭ archiepiscopŭ sĕ se folosescă în ințelegere cu Ven. consistorŭ archidiecesanŭ de tóte mijlócele legale, ca sĕ suprime acea propagandă, decă ea în adevĕrŭ esistă.

2. Sinodulŭ reprobă cu tótă asprimea orĭ şi ce încercare de a introduce în sînulŭ bisericei discusiunĭ politice, îșĭ esprimă dorința, ca Es. Sa d-lŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ sĕ ia în ințelegere cu veneratulŭ consistorŭ, cuviintele mĕsurei, ca fețele bisericescĭ și funcționarii bisericescĭ, în esercițiulŭ funcțiunilorŭ lorŭ, câtŭ și în calitatea lorŭ de diregĕtorĭ ai bisericei, sĕ respingă orĭ și ce influențe politice și sĕ susțină numai și numai interesele bisericei.

3. Câtŭ în deosebĭ pentru afacerea suspendărei domnului protopopŭ Simeonŭ Popescu, sinodulŭ, neavêndŭ nicĭ o competență disciplinară, îșĭ esprimă dorința, ca Venerabilulŭ consistorŭ archidiecesan, ca organŭ competentŭ, sĕ resólve câtŭ mai curêndŭ afacerea acésta conformŭ regulamentului de procedură în cause disciplinare.

Procesulŭ „Calicului".

Clușiu, 23 Maiu.

Adĭ s'a pertractatŭ și procesulŭ de pressă alŭ „Calicului". Acusații, preotulŭ Mihaiu *Pocreanu* din Lugoșŭ și redactorulŭ Ionŭ *Popa*, ce s'au presentatŭ înaintea juriului, au avutŭ de apĕrătorŭ pe d-lŭ advocatŭ *Coroianu*.

Pertractarea s'a făcutŭ sub presedința d-lui *Peterffy*, acusatorŭ a fostŭ d-lŭ dr. *Biró*.

După constituirea juriului s'a cititŭ actulŭ de acusare, în care se spune, că d-lŭ Popa a fostŭ trasŭ la rĕspundere pentru versurile din No. 9, 1 (13) Sept. 1887 întitulate „Doine celebre" - versurile se ocupă de *Korkán Peter*, fostŭ solgăbirĕu și acum subnotaru alŭ Caraș-Severinului. Espresiunile „Calicului" implică delictulŭ de calumnia și vĕtămare de onóre. In decursulŭ cercetării d-lŭ Popa a numitŭ ca autorŭ pe M. Pocreanu. Fiindŭ ascultatŭ M. Pocreanu a recunoscutŭ că elŭ e autorulŭ „Doinelorŭ celebre" și în urma acestei declarații este acusatŭ de delictulŭ prevĕdutŭ în § 259 alŭ codicelui penalŭ, ér pentru redactorulŭ Popa se pretinde pedepsirea conform § 134, p. 6 și § 39 alŭ procedurei penale din 1852.

Procurorulŭ susține în vorbirea sa mai alesŭ, că cuvêntulŭ „stricatŭ" nu însemnă altceva, decâtŭ că Korkán Péter a falsificatŭ lista alegĕtorilorŭ și prin urmare că acusatulŭ l'a calomniatŭ.

Acusatulŭ Pocreanu declară că nu póte vorbi unguresce și lasă advocatului sĕu apĕrarea, nu cunósce pe Korkán și nu a voitŭ sĕ'lŭ vatĕme.

Adv. Coroianu, într'unŭ discursŭ mai lungŭ, arată că versurile nu conțin calumnia, că Korkán nicĭ nu e numitŭ cu numele și așa procurorulŭ nicĭ nu a fostŭ în dreptu sĕ pășéscă în numele lui contra acusaților.

D-lŭ Popa a vorbitŭ glumețŭ spunêndŭ între altele că „Caliculŭ" se citește mai în tótă Europa, acolo unde suntŭ mai puținĭ cititorĭ. Imputarea de renegatŭ nu-i calomnia.

După o replică a procurorului și a apĕrătorului președintele făcu unŭ resumatŭ și citi întrebările cătră jurați. Juriulŭ s'a consultatŭ 1/2 de oră și președintele Albach Géza împărtăși verdictulŭ Cu 9, contra 3 vot., Pocreanu și Popa au fostŭ declarați vinovați. Tribunalulŭ a condamnatŭ pe Pocreanu pentru calumnia la 300 fl. amendă și pe Popa la 100 fl. pentru negligiarea atențiunei cuvenite.

Pocreanu și procurorulŭ s'au mulțămitŭ cu sentința, Popa insinuă cerere de nulitate.

Literatură.

Foia bisericéscă și scolastică apare de 2 orĭ pe lună în Blașŭ. Redactorĭ rĕspundĕtorĭ: *Dr. I. Rațiu* și *Al. Uilăcanŭ*. Nr. 16 dela 15 Maiu n. cuprinde în partea bisericéscă: Ioanŭ Inocențiu S. B. Clainŭ de Szad (urmare). — Sĕ fundămŭ grânare bisericescĭ-școlare. — Diverse. In partea scolastică: Sciința medicală și necesitatea de a o popularisa, de dr. Ionŭ Uilăcanŭ. — Epistole de pe terenulŭ pedagogiei practice (urmare) de V. Gr. Borgovanŭ. — De lipsă e manualŭ de geografiă în a 3-a clasă a școlei poporale? de P. Ungureanu. — Desertulŭ și caravanele. — Joculŭ copiilorŭ (poesiă) de V. B. Muntenescu. — Apelŭ cătră d-nii învĕțătorĭ, de Teodorŭ F. Negruțŭ. — Poșta Redacțiunei.

Convorbiri literare, ce aparŭ odată pe lună în Bucurescĭ sub direcția d-lui Jacobŭ Negruzzi, cuprindŭ în Nr. 2 dela 1 Maiu: Iconografia lui Traianŭ, de A. Odobescu. — Din esperință, de T. Maiorescu. — Gasparŭ Grațiani (tragediă în 5 acte), de I. Slavicĭ. — Satiră, de A. C. Cuza. — Don Quischote de la Mancha, trad. de S. G. Vergolicĭ (urmare). — La crisma verde: In umbra de gardine (poesii), de T. Robeanu. — Tu vreme; Sonetŭ (poesii) de N. Volenti. — Academia română. — Bibliografiă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Budapesta, 25 Maiu. — Din causa mersului încetŭ alŭ desbaterilorŭ în camera deputaților din Viena nu s'a putută încă stabili până acum terminulŭ de conchemare a delegațiunilorŭ. Probabilŭ că sesiunea următóre ordinară a delegațiilorŭ se va ține numai la tómnă.

Viena, 25 Maiu. — Scirea „Gazetei de Colonia" despre *visita* ce voiesce sĕ o facă *Impĕratulŭ Austriei* în curêndŭ *Regelui Italiei* cu ocasiunea manevrelorŭ militare din Bologna a produsŭ în cercurile politice o viuă atențiune.

Seraievo, 25 Maiu. — Consululŭ rusescŭ de aicĭ a plecatŭ fără veste înainte cu câteva dile și s'a dusŭ peste Croația în orașulŭ bosniacŭ Brczka, a călĕtoritŭ mai departe dealungulŭ Drinei spre a visita granița sêrbo-bosniacă. Călĕtoria, care verisimilŭ numai din întêmplare coincide cu năvălirea bandei muntenegrene, este cu tóte aceste fórte observată.

Petersburgŭ, 25 Maiu. — Țarulŭ a disŭ cătră deputațiunea, care l'a invitatŭ la jubileulŭ de nouĕ sute de anĭ în Kiev: „Sperezŭ că sĕrbătórea jubileului nu va fi conturbată prin sgomotulŭ armelorŭ. Tóte silințele mele au ținta de a asigura Rusiei pacea."

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 25 Maiu st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.53	Vend.	8.55
Argintŭ românescu .	„	8.48	„	8.50
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	104.—	„	105.—
Discontulŭ	6 1/2—8 pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.70
Renta de hârtia 5%	85.—
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare .	150.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.04
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banatu-Timișu . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.30
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresců	98.75
Renta de argintu austriacă	80.10
Renta de aurŭ austriacă	109.50
Losurĭ din 1860	134.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	868.—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.12
Londra 10 Livres sterlinge	126.75
Imprumutulu cu premiulŭ ungurescu	121.75
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	276.60
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	277.40
Renta de hârtiă austriacă	78.35

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

chiar și asupra iubirei mele cătră bravulŭ căpitanŭ, care mĭ-a fostŭ totdéuna binefăcĕtorŭ și prietinŭ părintescŭ. Lauriot sosesce târdiu nóptea, noi ilŭ prindemŭ ilŭ omorîmŭ și cadavrulŭ ilŭ cufundămŭ în lagună. Tóte hârtiile corăbiei cădură în mânile nóstre. Ne angagiămŭ nisce matrosĭ și scăpândŭ neîmpiedecațĭ luămŭ drumulŭ înspre apusŭ. In Barcelona amŭ vêndutŭ tótă marfa, mai târdiu și corabia. Câștigulŭ însemnatŭ l'am împărțitŭ în părțĭ egale. Nu multŭ după aceea mĕ aședai aicĭ în Bruxela am deschisŭ unŭ negoțŭ, la începutŭ cu intențiune, fórte restrînsŭ, ca sĕ nu producŭ nicĭ unŭ prepusŭ. Incetulŭ cu încetulŭ l'am totŭ lărgitŭ și fiindcă în ce băgamŭ banii aveamŭ norocŭ, averea și véda mea crescea mereu. Liniștitŭ și fericitŭ cu tóte astea n'am fostŭ nicĭ odată, pentru că chipulŭ celui ucisŭ ilŭ vedeamŭ adesea înaintea sufletului meu amărîtŭ. — Vanheelden rĕmase credinciosŭ chemării de marinarŭ și se făcŭ nevĕdutŭ, dorința mea însĕ ca în viéță sĕ numai vĕdŭ nicĭ odată pe tovarășulŭ fărădelegii mele, nu s'a împlinitŭ. Intr'o di mi se anunță unŭ omŭ, care dicea că'mĭ este cunoscutŭ din tinerețe. Când intră în odaia mea, recunoscŭ în elŭ pe Vanheelden, deși trecură mulțĭ anĭ la mijlocŭ. Elŭ îmĭ spuse că cu timpulŭ șĭ-a perdutŭ tótă averea și stórse o sumă însemnată dela mine. Rugarea mea sĕ părăséscă țera, rĕmase fără succesŭ, din contră își cumpără o casă și deschise birtulŭ dela „Cocoșu'ntorsŭ înderĕptŭ," dér unŭ timpŭ îndelungatŭ îmĭ dete pace, încâtŭ credeamŭ c'am scăpatŭ cu banii ce mĭ i-a storsŭ odată. Intr'o di mĕ invită pe nóptea viitóre la o întêlnire pe unŭ drumŭ părăsitŭ de pe câmpŭ. Presupunêndŭ o nenorocire am urmatŭ provocării. Vanheelden îmĭ descopere că sórtea lui nu-lŭ mulțumesce de locŭ, eu totușĭ i-așŭ putea împlini o dorință, care l'ar pute face fericitŭ.

Imĭ cerea pe fiă-mea, uniculŭ copilŭ în căsĕtoriă. Spaima mea era nemărginită. Acéstă copilă, am disŭ în mine pe care o iubescŭ mai multŭ ca orĭ-ce în care vĕdŭ pe mamă-sa cea mórtă așa de timpuriu, ea nu trebue sĕ vină în atinger cu fărădelegea, ea sĕ nu se împărtășéscă de blăstĕmulŭ, care zace asupra părintelui ei. Tremuramŭ la gândulŭ de a-mĭ încredința copila unui pĕcătosŭ bĕtrânŭ și prăpăditŭ. L'am îmbiatŭ cu banĭ, dér m'a respinsŭ dîmbindŭ îșĭ renoi cererea, amenințândŭ că mĕ va sili, decă nu voiu vrea de voiă bună. Dér cum pute sĕ mĕ silescă, nu era elŭ vinovatŭ întocmai ca și mine? nu trebuia sĕ se témă și elŭ decă s'ar descoperi fărădelegea nóstră? Când i-am reflectatŭ acestea, mĭ-a rĕspunsŭ, că elŭ se va sci scăpa. Casa lui cu trebile ce se făcŭ în ea, o póte vinde în fiă-care di și apoi ar pleca în țĕrĭ departate, unde nu ar ajunge justiția Țĕrilorŭ de josŭ. Fiind odată scăpatŭ în felulŭ acesta, prin o a treia persónă ar sci descoperi totŭ lucrulŭ cu documente nerestumabile. Dicêndŭ acestea scóse din busunarŭ unŭ vânzolŭ de hârtii vechĭ."

Erau actele corăbiei „Stéua de Brabant", pe carĭ credeamu, că le-a nimicitŭ de multŭ. Din acestea eșia la ivélă, că spusa nóstră de odinióră, că amŭ fi fostŭ demisionațĭ de căpitanulŭ Lauriot dimpreună cu celalaltŭ personalŭ, nu este adeverată. Intre hârtii erau și dovedĭ despre vêndarea corăbiei și a mărfii de pe ea. Vedêndŭ eu acestea, am începutŭ a'lŭ ruga și a'lŭ conjura sĕ se lase de propusŭ. Elŭ stăruia cu atâtŭ mai tare în pretensiunea lui. Atuncĭ mĕ cuprinse o putere diavoléscă, îmĭ apucŭ cuțitulŭ din buzunarŭ și'lŭ înfigŭ în pieptulŭ mișelului. Iĭ mai rĕmase putere sĕ s'ară la mine și sĕ mĕ prindă de gâtŭ. Se încinse între noi o luptă înfricoșată, eu îĭ mai dau o lovitură și cade fără putere la pămêntŭ. Vedeamŭ că móre. Iute punŭ mâna pe hârtii și mĕ depărtezŭ. Incă nainte de a se crepa de diuă eramŭ la mine a casă. Astfelŭ o fărădelege după mulțĭ anĭ trase după sine altă fărădelege. A treia jertfă a fostŭ nenorocitulŭ Dumartin pe care nu'lŭ puteamŭ scăpa fără sĕ mĕ acusŭ pe mine de cele douĕ omorurĭ".

Tenboosch sfêrșise.

Douĕ ore mai târdiu era unŭ cadavru.

Cercetările făcute pe urma mărturisirei lui, constatară, că cele spuse de elŭ au fostŭ adevĕrate.

Toțĭ compătimeau acum pe nenorocitulŭ Dumartin și voiau sĕ ajute familiei cădute în miseriă. In catedrala sântei Gudula se cetiră de-a rândulŭ mai multe slujbe pentru odihna celui executatŭ. Fata lui Tenboosch se duse într'o mănăstire, unde se rugă neîntreruptŭ pentru repausulŭ sufletescŭ alŭ tatălui ei consacrându-șĭ săracilorŭ tótă grija, până la adâncĭ bĕtrânețe.

La „Cocoșu 'ntorsŭ" din Bruxela, bĕtrâna birtașiță istorisesce orĭ și cui, care vre s'o asculte, astă întêmplare mișcătóre din timpurĭ de multŭ trecute.

Bursa de Bucurescĭ.
Cotă oficială dela 10 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	91—	92.¼
Renta rom. amort. 5%	89.—	90.¾
Renta convert. 6%	90.—	90.¾
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
„ „ „ 5%	89.¾	70.¼
„ „ urban 7%	103.—	103.½
„ „ „ 6%	96.—	97.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca nat. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Națională.	—	—
Aurŭ contra bilete de bancă	15.¾	16—
Bancnote austr. contra aurŭ.	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	15.¾	16.—
Florinŭ valóre austriacă	2.—	2.2

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Sz. 2909—1887 tkv.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiróság mint tkvi hatoság által közzétetetik hogy Bucsum-Poján gör. keleti egyház végrehajtatonak fegyházra itélt Moraríu Moisze végrehajtás szenvedő elleni 30 frt. tőke ennek 1884 Május 18-tól 6% 29 frt. költségek és jár. behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiróság területén tartozó Bucsum községi 541 tjkben foglalt következő ingatlanok kir. kincstárnak malomhozi-tulajdonjoga érintetlen hagyása mellett

Sór-szám	helyr-szám	Megnevezés	becsérték frt.	becsérték kr.	bánat pénz frt.	bánat pénz kr.
1	4091	kaszál.	25		2	50
2	4107	„	127		12	70
3	516⁰/₁	kert	7			70
4	5172/₁	ház	160			
	4173	Zud 6 ny.	40		20	

és tartozékai Bucsum községben a község házánál megtartandó nyilvános biroi árverésen 1888 évi *Iulius hó 5-én* d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának a biroi kiküldött kezéhezleendő elöleges letétele mellett elfognak adatni. Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésetől számitandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a Gyulafehérvári kir. adó-hivatalnál 39,423 sz. igazság ügy miniszteri leteti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Adrudbányán 1888 évi Ianuár hó 17-én.

M. kir. j.-biróság mint t.-könyvi hatoság.

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru pânĕ acuma.

Publicare de licitațiă.

Din partea Comitetului parochialŭ românŭ gr. or. alŭ Sf. Treimĭ din Brașovŭ, preurbiulŭ Tocile, se escrie licitațiă minuendă pentru zidirea a optŭ odăi pentru femei bĕtrâne în curtea bisericei Sf. Treimĭ, din fundațiunea generosului Ioanŭ G. Manu.

Licitația se va ținea în *19 (31) Maiu a. c. la 2 ore după amédă* în scóla română de pe Tocile.

Ca basă a licitației va servi planulŭ, preliminariulŭ de spese și condițiunile de licitația care se potŭ vedea la d-lŭ epitropŭ parochialŭ Ioanŭ Stinghe.

Prețulŭ strigărei este de 5466 florinĭ v. a.

Măeștrii amatorĭ de a licita se se presenteze la terminulŭ numitŭ avêndŭ a depune vadiu de 10% dela prețulŭ strigărei. Până la licitațiă se primescŭ și oferte închise cu acelașŭ vadiu, în care oferentulŭ sĕ declare că se supune condițiunilorŭ de licitațiă.

Brașovŭ, 5 (17) Maiu 1888.

Vasilie Sfetea,
președinte

65.2—2